

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 367/04-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. januára 2005 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha v konaní o sťažnosti REaMOS, s. r. o., so sídlom v K. N. M., zastúpenej advokátom JUDr. M. S., Č., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. Cb 37/00, za účasti Okresného súdu Rožňava, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo REaMOS, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. Cb 37/00 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Rožňava p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. Cb 37/00 konal bez zbytočných prietáhov.

3. REaMOS, s. r. o, priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Rožňava p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Rožňava je p o v i n n ý uhradiť REaMOS, s. r. o., trovy právneho zastúpenia v sume 10 495,80 Sk (slovom desaťtisícštyristodevät'desiatpäť slovenských korún a osemdesiat halierov) na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. M. S., Č., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 367/04 z 10. novembra 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť REaMOS, s. r. o., so sídlom v K. N. M. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Cb 37/00.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného pred okresným súdom, ktoré bolo začaté 15. októbra 1997 na základe ňou podanej žaloby „o zaplatenie 1 559 931,23 Sk“ z titulu nezaplatenej ceny diela, a to stavebných prác na rímskokatolíckom kostole v obci B.

Podľa sťažovateľky napriek tomu, že „konanie o zaplatenie prebieha už od roku 1997, (...) Okresný súd v Rožňave do dnešného dňa vo veci právoplatne nerozhodol“.

Sťažovateľka uviedla, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podala 28. júla 2004 a 23. augusta 2004 predsedovi okresného súdu sťažnosť na postup okresného súdu v predmetnej veci.

Sťažovateľka sa domáha, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, súčasne žiadala, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 100 000 Sk a úhradu trov konania.

Predseda okresného súdu podaním sp. zn. Spr 1517/04 doručeným ústavnému súdu 13. decembra 2004 predložil k sťažnosti vyjadrenie, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Návrh na začatie konania podal žalobca REaMOS, s. r. o. K. N. M., proti žalovaným: 1) Rímskokatolícke biskupstvo R., 2) Obci B. a 3) Rímsko-katolíckemu farskému úradu Š. o zaplatenie sumy 1.559.931,23 Sk na základe uzavretej zmluvy o dielo. Tento návrh bol pôvodne podaný na Krajský súd v Košiciach dňa 20. 10. 1997, ktorý uznesením zo dňa 20. 2. 1998 konanie vo veci zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku. Nakoľko žalobca dodatočne súdny poplatok zaplatil Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 5. 6. 1998 zrušil uznesenie o zastavení konania. Po zaslaní žaloby na vyjadrenie žalovaným vo veci bolo vytýčené pojednávanie na 31. 1. 2000, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom uskutočnenia jednania medzi účastníkmi ohľadom odsúhlasenia vykonaných prác. Po námietke žalovaného v 3. rade ohľadom vecnej nepríslušnosti Krajského súdu v Košiciach, tento prípisom zo dňa 1. 2. 2000 vec postúpil tunajšiemu súdu v zmysle ust. § 104a ods. 2 O. s. p. Spis bol tunajšiemu súdu zaslaný dňa 22. 2. 2000.

Vec na tunajšom súde bola podľa rozvrhu práce pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. A. H. Žaloba bola doručená žalovanému v 3. rade na vyjadrenie dňa 19. 3. 2001 a zaslaná výzva účastníkom na oznámenie, či uskutočnili jednanie ohľadom odsúhlasenia vykonaných prác a zaslať záznam o tomto jednaní ako aj súpis vykonaných prác. Tieto došli súdu dňa 17. 4. 2001 a 19. 4. 2001. Vo veci bolo vytýčené pojednávanie na 18. 9. 2001, na ktorom pojednávaní súd rozhodol rozsudkom tak, že žalobu žalobcu zamietol

a zamietol aj návrh žalobcu na vydanie predbežného opatrenia. Doplnujúcim rozsudkom zo dňa 17. 6. 2002 zastavil konanie voči pôvodne označenému žalovanému v 3. rade Rímskokatolíckemu farskému úradu Š. Po podaní odvolania Krajský súd v Košiciach svojím rozsudkom zo dňa 27. 5. 2003 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s doplnčacím rozsudkom o zamietnutí žaloby proti žalovanej Obci B., zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia proti žalovaným, ako aj o náhrade trov prvostupňového konania vo vzťahu žalobcu a žalovanej Obci B. V ostatnej napadnutej zamietavej časti, ako aj vo výroku o zastavení konania proti pôvodne označenému Rímskokatolíckemu farskému úradu Š. a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými rozsudok prvostupňového súdu v spojení s doplnčacím rozsudkom zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Nepriznal žalovanej Obci B. náhradu trov odvolacieho konania. Zrušil uznesenie zo dňa 17. 6. 2002 o zamietnutí návrhu žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov. Súd potom dopĺňoval dokazovanie v zmysle zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Košiciach a zisťoval právnu subjektivitu žalovaných. Vo veci potom bolo vytyčené pojednávanie na 24. 2. 2004, odročené na 19. 3. 2004, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom doručenia vyjadrenia správcu Farnosti H. žalobcovi. Po vyjadrení žalobcu vo veci bolo vytyčené pojednávanie na 1. 10. 2004, na ktorom pojednávaní súd zamietol návrh na pripustenie, aby do konania na strane žalovaných pristúpil ďalší účastník ako žalovaný v 4. rade, a to Rímskokatolícka cirkev, farnosť B. Toto pojednávanie bolo odročené na 5. 11. 2004 a na 7. 12. 2004. Toto pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom doplnenia dokazovania.

Primeranosť dĺžky konania sa posudzuje vždy aj podľa miery zložitosti veci, a to skutkovej ako aj právnej.

Vec spisovej značky Cb 37/04 (správne Cb 37/00, pozn. ústavného súdu) je z tohto hľadiska ako vec s vysokým stupňom skutkovej zložitosti. Vo veci sa jedná o nároky z uzavretej zmluvy o dielo, pričom v konaní okrem posúdenia obsahu tejto zmluvy a vzniknutých nárokov z tejto zmluvy, sa vykonáva dokazovanie aj ohľadom právnej subjektivity účastníkov, ktorí zmluvu uzavreli.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 17. decembra 2004 sa právny zástupca sťažovateľky vyjadril k stanovisku predsedu okresného súdu takto:

„Vzhľadom na to, že sťažovateľ REaMOS so sídlom v K. N. M. má iný náhľad na postup súdov v napadnutej veci, považujeme za potrebné podať toto stanovisko.

Napriek tomu, že Okresný súd Rožňava si musel byť vedomý toho, že návrh bol podaný 20. 10. 1997 a ku dňu zaslania spisu OS v Rožňave 22. 02. 2000, uplynula doba takmer troch rokov, napriek tomu trvalo 13 mesiacov, kým bol návrh zo strany Okresného súdu v Rožňave zaslaný na vyjadrenie odporcovi v 3. rade, čo je zjavne neprimerané na doručenie žaloby.

Na prvom pojednávaní Okresný súd v Rožňave dňa 18. 09. 2001 po odstupe piatich mesiacov od doručenia vyjadrení vo veci návrh zamietol, hoci vo vyjadrení sa uvádza, že ide o vec s vysokým stupňom skutkovej zložitosti, čo je v príkrom rozpore s tým, že bez akéhokoľvek dokazovania na prvom pojednávaní návrh zamietol.

Keďže fakticky bez dokazovania návrh bol zamietnutý, po odvolaní bol rozsudok Okresného súdu v Rožňave zrušený, čo ide taktiež na vrub Okresného súdu v Rožňave, nakoľko došlo k zamietnutiu návrhu bez akéhokoľvek dokazovania, čo je vytykané i v rozsudku odvolacieho súdu, a preto je potrebné vykonávať ďalšie dokazovania, došlo vinou OS Rožňava k rozhodnutiu, ktoré nemalo oporu v dokazovaní a následne k vráteniu veci krajským súdom so zaujatím stanoviska dokazovanie vykonať.

Po pojednávaní dňa 19. 03. 2004, napriek urgenciám z 28. 7. 2004 a 23. 8. 2004 súd nevytýčil pojednávanie, preto 13. 09. 2004 bola podaná sťažnosť Ústavnému súdu SR Košice, nakoľko 6 mesiacov vo veci podľa názoru navrhovateľa opäť nebolo konané.

S prihliadnutím na to, že vec bola podaná ako návrh na začatie konania dňa 15. 10. 1997 a do dnešného dňa nie je právoplatne ukončená napriek tomu, že okresný súd v období mesiacov október – december vykonal tri pojednávania, je zrejmé, vo veci boli spôsobené prieťahy a podľa nášho názoru bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Na realizáciu ústavného práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR nestačí iba konanie a prejednávanie veci pred súdom bez meritórneho rozhodnutia.

Právna zložitosť sporu nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za prieťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce, nedokonalým poznaním obsahu samotnej podstaty veci, odbornou nepripravenosťou na pojednávaní, neodborným využitím času

určeného na pojednávanie, neodborným vedením jednotlivých pojednávaní a nariaďovanie dokazovaní bez náležitého zistenia procesne významných skutočností pre toto dokazovanie.

Z tohto dôvodu považujeme vyjadrenie Okresného súdu Rožňava v tom smere, že ide o vec s vysokým stupňom skutkovej zložitosti za neprimerané časovému sledu úkonov a rozhodnutí vo veci a trváme na tom, že z nášho pohľadu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa, nakoľko od podania návrhu uplynulo viac ako sedem rokov a vec nie je ani zďaleka skončená.“

Prehľad úkonov okresného súdu ním vykonaných v posudzovanom konaní uvedený v písomnom vyjadrení predsedu okresného súdu sa zhoduje s tým, čo vyplýva zo zistení ústavného súdu po oboznámení sa s obsahom posudzovaného súdneho spisu. Pri celkovom posúdení, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, však ústavný súd prihliadol na celý obsah predloženého spisu a zohľadnil ďalšie okolnosti, ktoré z neho vyplývali.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...“.

„Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 253/04).

Preto je základnou povinnosťou súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Samosudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre neho vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu.

1. Ústavný súd zistil, že predmetom napadnutého konania je nárok sťažovateľky na zaplatenie ceny diela (stavby). Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľky a okresného súdu ústavný súd pripúšťa určitú faktickú zložitosť veci. Vec je náročná na dokazovanie, pretože sa musí dokazovať rozsah prác, ako aj ich kvalita. Aj skutočnosť, že na strane žalovaného vystupujú 3 subjekty, ktorých právna subjektivita bola a je predmetom dokazovania a ktorých okruh sa ustálil až dodatočne, nepochybne nasvedčuje určitej faktickej zložitosti veci. Na zložitosť veci poukázal aj predseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti, keď uviedol, že vec spisovej značky Cb 37/00 *„je (...) vec s vysokým stupňom skutkovej zložitosti. Vo veci sa jedná o nároky z uzavretej zmluvy o dielo, pričom v konaní okrem posúdenia obsahu tejto zmluvy a vzniknutých nárokov z tejto zmluvy, sa vykonáva dokazovanie aj ohľadom právnej subjektivity účastníkov, ktorí zmluvu uzavreli“*. Avšak pre sudcu rozhodujúceho právne veci vyplývajúce z obchodných vzťahov by stanovenie procesného postupu a zabezpečenie dôkazov v takomto konaní nemalo predstavovať osobitný problém. Vo veci predloženej na súdne rozhodnutie platí stabilná právna úprava obsiahnutá v Obchodnom zákonníku a uplatňuje sa stabilná judikatúra súdov.

Ústavný súd však pripúšťa, že v okolnostiach prípadu skutková zložitosť veci mohla negatívne ovplyvniť celkovú dobu trvania posudzovaného sporu.

2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľka bola počas celej doby konania zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, resp. substitučným právnym zástupcom, z čoho možno usudzovať, že riešenie jej právnej veci považuje za dôležité, vyžadujúce si odbornú pomoc. Sťažovateľkinu ospravedlnenú neúčasť na troch z celkového počtu šiestich pojednávanií vzhľadom na skutočnosť, že jej neprítomnosť nemala vplyv na uskutočnenie pojednávania (pojednávania neboli z tohto dôvodu odročované), ústavný súd nepovažoval za takú okolnosť, ktorá by zásadnejšie prispela k predĺženiu doterajšej celkovej dĺžky konania.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka pri podaní odvolania z 26. októbra 2001 nezaplatila súdny poplatok, čím nespĺnila poplatkovú povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ktorá jej vznikla v zmysle citovaného ustanovenia podaním odvolania, a ani nepožiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov. Až po doručení uznesenia okresného súdu zo 14. novembra 2001, ktorým jej bolo uložené zaplatiť súdny poplatok vo výške 77 995 Sk za odvolanie, podala sťažovateľka proti tomuto uzneseniu odvolanie a žiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd uznesením č. k. Cb 37/00-117 zo 17. júna 2002 žiadosti sťažovateľky nevyhovел a návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov zamietol. Proti tomuto uzneseniu sa sťažovateľka 27. júna 2002 odvolala. Krajský súd rozsudkom č. k. 12 Co 552/02, 12 Co 146/03-148 z 27. mája 2003 okrem iného zrušil uznesenie okresného súdu č. k. Cb 37/00-117 zo 17. júna 2002 o zamietnutí návrhu sťažovateľky na oslobodenie od súdneho poplatku za odvolanie.

K predĺženiu doby trvania súdneho konania prispel taktiež sťažovateľkin neodôvodnený návrh na vydanie predbežného opatrenia doručený okresnému súdu 23. apríla 2001, ktorý bol prvostupňovým aj odvolacím súdom zamietnutý.

Celkovú dobu konania ovplyvnilo aj podanie žaloby na vecne nepríslušnom súde v roku 1997. Toto obdobie však spadá do času konania pred Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), kde bola predmetná vec vedená pod sp. zn. 5 Cb 796/97, ale toto štádium konania nie je predmetom posudzovania ústavným súdom, pretože sťažnosť smeruje iba proti okresnému súdu.

3. Posledným kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, bol postup okresného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že pôvodné konanie sp. zn. 5 Cb 796/97 začalo ešte v októbri 1997, t. j. pred viac ako 7 rokmi, keď sťažovateľka podala na krajskom súde

„návrh na zaplatenie 1 559 931,23 Sk“. Dňa 22. februára 2000 bol predmetný spis postúpený okresnému súdu ako vecne príslušnému súdu a vedie sa pod sp. zn. Cb 37/00.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci nečinný bez toho, aby mu v postupe bránila zákonná prekážka podľa § 107 a nasl. OSP v týchto obdobiach:

- od 22. februára 2000, keď krajský súd z dôvodov vecnej nepríslušnosti postúpil vec podľa § 104a ods. 2 OSP v znení platnom v čase podania návrhu vecne príslušnému okresnému súdu, do 19. marca 2001, keď okresný súd dal doručovať návrh odporcovi v 3. rade a uznesením č. k. Cb 37/00-60 uložil účastníkom konania, „aby v lehote do 15. 4. 2001 uskutočnili jednanie ohľadom odsúhlasenia vykonaných prác“ a aby predložili záznam o tomto jednaní a „súpis vykonaných prác potvrdených objednávateľom“ (t. j. takmer 13 mesiacov),

- od 23. apríla 2001, keď bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia, aby sa žalovaní v 1. a 3. rade zdržali akýchkoľvek zásahov do stavby kostola, do 21. augusta 2001, keď okresný súd uznesením sp. zn. Cb 37/00 z 21. augusta 2001 uložil sťažovateľke, aby predložila listinné dôkazy na osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia (t. j. takmer 4 mesiace),

- od 22. novembra 2001, keď sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. Cb 37/00 zo 14. novembra 2001, ktorým jej bolo uložené zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. Cb 37/00 z 18. septembra 2001, do 20. marca 2002, keď okresný súd uložil sťažovateľke zaslať doklady potvrdzujúce jej majetkové pomery za účelom rozhodnutia o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov (t. j. takmer 4 mesiace),

- od 3. júla 2003, keď bol okresnému súdu vrátený predmetný spis z krajského súdu, do 24. októbra 2003, keď okresný súd vyzýval účastníkov konania na predloženie vo výzve označených písomností a podanie správ (t. j. takmer 4 mesiace),

- od 19. marca 2004, keď sa uskutočnilo na okresnom súde pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito, do 7. septembra 2004, keď okresný súd nariadil termín pojednávania na 1. október 2004 (t. j. takmer 6 mesiacov).

Okresný súd odôvodňoval dĺžku konania aj tým, že vec spisovej značky Cb 37/00 „je (...) vec s vysokým stupňom skutkovej zložitosti“, čo ale odporuje skutočnosti, že okresný súd meritórne rozhodol už na prvom nariadenom pojednávaní 18. septembra 2001. O jeho nesústredenom postupe svedčí aj skutočnosť, že okresný súd vydal 17. júna 2002, t. j. po 9 mesiacoch od vydania rozsudku sp. zn. Cb 37/00 z 18. septembra 2001, doplňujúci rozsudok, ktorým doplnil výrokovú časť pôvodného rozsudku (rozhodnutie okresného súdu č. k. Cb 37/00-85 z 18. septembra 2001 v spojení s doplňujúcim rozsudkom č. k. Cb 37/00-119 zo 17. júna 2002 bolo rozsudkom krajského súdu č. k. 12 Co 552/02, 12 Co 146/03-148 z 27. mája 2003 sčasti zrušené a vrátené na nové konanie a rozhodnutie a sčasti potvrdené).

Podľa názoru ústavného súdu takýto priebeh konania okresného súdu nezodpovedal jeho povinnosti organizovať svoj procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň obrátil účastník konania.

Celková doba predmetného konania na okresnom súde predstavuje ku dňu vydania rozhodnutia ústavného súdu takmer 5 rokov. Z tejto doby sa spis takmer 10 mesiacov nachádzal na krajskom súde a obdobie takmer 31 mesiacov je poznačené nečinnosťou okresného súdu.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je na ňom vedené pod sp. zn. Cb 37/00, došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal mu,

aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa § 56 ods. 5 citovaného zákona ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100 000 Sk, čo odôvodňovala okrem iného i tým, že „niekoľkoročný spor narušil dôveru obchodných partnerov sťažovateľa v jeho solventnosť, čím nedošlo k uzatvoreniu niekoľkých kontraktov“, a ďalej v sťažnosti uvádza, že «„sa súdi s cirkvou“, čo je podľa názoru mnohých nemorálne a neetické, dochádza takisto k očierňovaniu dobrého mena sťažovateľa».

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Cb 37/00, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu (faktická zložitosť veci, skutočnosť že aj samotná sťažovateľka prispela k predĺženiu celkovej doby konania), s prihliadnutím na to, že konanie bolo pôvodne začaté ešte v roku 1997, ústavný súd

považoval priznanie sumy 20 000 Sk za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. M. S. S'ťažovateľka požadovala úhradu trov konania v sume 10 495,80 Sk spolu s DPH.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov právneho zastúpenia je nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) aj so zvýšením o DPH a neodporuje tejto vyhláške. Preto ústavný súd priznal právnemu zástupcovi s'ťažovateľky úhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške 10 495,80 Sk.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2005